

Distrikt Jämtland-Härjedalens motion till Sveriges Konstföreningars förbundsstämma 2019 om reducerad årsavgift för små konstföreningar:

MOTIONEN

Bakgrund

Inom vårt distrikts område finns konstföreningar med mycket varierande medlemstal. Den största har omkring 1000 medlemmar, den minsta 21 och några 40-50 medlemmar. De flesta av våra föreningar räknar ett eller några hundratal medlemmar. Många är anslutna till Sveriges Konstföreningar (SK) och är aktiva i distriktets verksamhet, framför allt Konstens Vecka. Tyvärr är flera av de minsta inte anslutna till SK. Deras mycket begränsade ekonomi används till aktiviteter och, då så är möjligt till inköp av konst. En medlemsavgift om 900 kronor är ett för stort ingrepp i kassan. Vi har under det senaste året förlorat tre av våra föreningar och i två fall vet vi att medlemsavgiften är det avgörande skälet. En reducerad medlemsavgift för de minsta föreningarna skulle sannolikt medföra att flera ansluter sig till SK och att de centralt och regionalt initierade konstbefrämjande aktiviteterna får bättre spridning.

Förslag

Sveriges Konstföreningar Jämtland –Härjedalen föreslår att en reducerad medlemsavgift införs för de minsta konstföreningarna, förslagsvis 300 kronor för föreningar med 50 eller färre medlemmar.

STYRELSENS YTTRANDE:

Styrelsen för SVERIGES KONSTFÖRENINGAR har, efter att de uppdragit åt kansliet att utreda frågan och ta fram ett underlag, behandlat ovanstående motion på sitt sammanträde den 9 mars 2019.

I arbetet med att se över möjligheten att införa differentierade medlemsavgifter för föreningar av olika storlek har det framkommit att frågan är långt mer komplex än den vid en första anblick verkar. Ett problem är att vi idag inte har exakta uppgifter på hur stora eller små de till oss anslutna konstföreningarna är. Vi har idag svart att få in medlemsstatistik och till det kommer att vi alltid kommer ha eftersläpningar. Den aktuella statistiken är från 2017.

Förbundet kämpar generellt med vikande medlemstal och även stora föreningar nämner medlemsavgiften som ett skäl när de lämnat förbundet. När vi jämför med andra förbund kan vi konstatera att de förbund där differentierade medlemsavgifter tillämpas bygger dessa inte på medlemsantal, utan på hur stora de anslutna föreningarnas årsintäkter är. Vilket är logiskt då det handlar om vilket ekonomiskt betalningsutrymme anslutna föreningar har. Detta är dock inte något Sveriges Konstföreningar kan tillämpa då vi saknar uppgifter om till oss anslutna konstföreningars ekonomiska status.

Det är konstföreningarna, inte deras medlemmar, som medlemmar i Sveriges Konstföreningar. Alla föreningar har samma medlemsförmåner oavsett antal medlemmar. Inget hindrar en liten förening att söka mer utställningsersättning, låna fler filmer, delta på fler utbildningar och ta del av fler erbjudanden än en stor förening. En differentierad avgift

riskerar därför att uppfattas som orättvis av de större föreningar som inte har möjlighet att ta del av dessa förmåner i samma utsträckning.

Sänkt medlemsavgift för mindre föreningar betyder höjd avgift för större föreningar. Utgår vi ifrån befintliga uppgifter i medlemsregistret skulle en sänkt årsavgift för mindre föreningar med upp till 50 medlemmar från 900 till 300 kronor betyda en höjd avgift för större föreningar till 1000 kronor. Deras avgift skulle då vara mer än tre gånger så hög som de mindre föreningarnas. Detta ger dessutom en tröskeleffekt där en "liten" konstförening som når 51 medlemmar plötsligt måste betala en mer än tre gånger så hög avgift. Men problemet med storleken på avgiften för de större föreningarna kommer att bli än större. Förlorar vi flera stora konstföreningar och får många små som nya medlemmar samtidigt som flera konstföreningar förlorar medlemmar kan avgiften för de större föreningarna i värsta fall öka med flera hundra kronor.

Ytterligare en svårighet är hur detta system ska fungera rent praktiskt. Skall medlemmarna när de betalar in medlemsavgiften uppge hur många medlemmar de har och betala utifrån det eller ska vi utgå ifrån vår två år gamla statistik. Båda sätt är behäftade med problem. Båda alternativen skapar en osäkerhet om storleken på årsavgiften för de stora föreningarna som vi inte ser som varken rimlig eller önskvärd.

Hälften av medlemsavgifterna går idag tillbaka till distrikten. En differentierad medlemsavgift skulle därmed även innebära en oönskad omfördelning av medel mellan distrikten. Distrikt med många små föreningar skulle få ett kraftigt minskat ekonomiskt utrymme samtidigt som distrikt med flera stora föreningar skulle få ökat ekonomiskt utrymme.

Styrelsens slutsats är att en differentierad medlemsavgift

- ger högre medlemsavgifter för stora konstföreningar som kan medverka till att ytterligare föreningar lämnar oss
- skapar risk för tröskeleffekter som kan uppfattas som orättvisa
- kommer att bygga på ofullständig statistik och kommer alltid att ha två års eftersläpning
- ökar förbundets kostnader för administration

Styrelsen ser hellre att vi lyfter fram små föreningars möjligheter att utnyttja förmånerna med sitt medlemskap bättre. Ett informationsunderlag bör tas fram.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen att stämman avslår motionen